

חזרה לפרשת פרשת פקודי

(דף קל"ג ע"ב)

כל ענייני המשכן הוא לדעת סוד חכמת התורה

יְרִיעוֹת יְמֻשְׁכָּנָא דְאִמְרָן דְאִינוּן רְזִין עֲלָאִין. רְזָא

דְשָׁמַיָא מידות יריעות המשכן שאמרנו שהם מכוונות לסודות עליונים

סוד השמים דהיינו הקרסים שהיו כעין כוכבים והיריעות כעין שמים **וְהָא אוֹקְמוּהָ**

וכבר ביארו החברים ענין זה על מה שכתוב (תהלים קד) **נֹטָה שָׁמַיִם פִּירִיעָה**

שהשמים מתפשטים כעין יריעות. **וְרְזָא דְהָאִי בְהָהוּא חֶשְׁבֵן דְקִאֲמָרָן**

וסוד יריעות המשכן הוא כאותו חשבון שאמרנו שאורכו ורוחבו ל"ב אמות כנגד ל"ב נתיבות

חכמה. **וְאִית יְרִיעָן דְקִאֲמָרָן בְּרְזָא חָדָא** ויש יריעות שאמרנו בסוד

אחד והם יריעות המשכן **וְאִית יְרִיעָן בְּרְזָא אַחְרָא** ויש יריעות בסוד אחר

שהם יריעות העיזים, **וְכֻלָּא אִיהוּ בְּרְזָא דְלְעִילָא** והכל הוא בסוד שלמעלה

בקדושה כי אע"פ שיריעות העיזים הם בסוד קליפת נוגה עכ"ז הכל הוא לצורך ההנהגה

העליונה המתפשטת בהם. **וְעַל דָּא כֻלָּא אִיהוּ לְמַנְדַּע חֲכֻמָּתָא** ועל

כן כל ענייני המשכן הוא לדעת סוד חכמת התורה, **דְכָל סִטְרָא וְסִטְרָא** של

כל צד וצד ואפילו צד קליפת נוגה, **וְכָל מְלָה וּמְלָה** וכל דבר ודבר. **וְעַל דָּא**

אֲבָחִין בֵּין נָשׁ בֵּין טַב לְבִישׁ ועל כן מבחין האדם בין טוב לרע, **בֵּין**

רְזָא דְחֲכֻמָּתָא, וּבֵין מְלָה דְלָא קִיָּמָא בְּחֲכֻמָּתָא. בין סוד

החכמה לבין דבר שאינו עומד בחכמה **וּבְרְזָא דְמִדְרֵי קְדֻמָּתָהּ,** ובסוד

המידה הראשונה של מדידת היריעות **הָא אֲתָמֹר בְּכַמָּה סִטְרֵין אִיהוּ**

הרי כבר נתבאר שכמה אפנים יש בסודות שבהם וכדלהלן.

הלימוד היומי

יהודה בן בלהה ומשפחתו

יבואר סוד המידות של הארון שנאמר בו ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו

רָזָא דָּא סוד זה רָזָא דְאֲרוֹנָא הוא סוד הארון שהיה במשכן שהוא בחי' יסוד דנוק' (מקדש מלך) **דְּקָאִים בְּחֻשְׁבָּנָא** שעומד במידותיו. מידות אלו באו לרמז **מְפָה דְאִיהוּ נְטִיל** ממה הוא נוטל את עצמות האור, **וּמְפָה דְאִיהוּ קַבִּיל** וממה הוא מקבל רק הארה, **וּמְפָה דְאִית בֵּיהּ** ומה שיש בו בארון עצמו שהוא יסוד הנוק' (מק"מ), וכל זה נרמז במידות הארון, **וּמְפָה דְאִיהוּ מְקַבֵּל, דְאִיהוּ תְרִין סְטָרִין** וממה שהוא מקבל, הם הנצח והוד שהם שתי צדדים ימין ושמאל תרין ירכין דז"א **וְנְטִיל מְאִינוּן** (דף רל"ד ע"א) **תְרִין סְטָרִין** וכן מה שהיא נוטלת מן היסוד גם בו יש ב' צדדים חסדים מימין וגבורות משמאל **וְעַל דָּא** ועל כן מידות הארון הם אמתים וחצי ארכו שהם **אָמָה אִיהוּ בְּסִטְרָא דָּא** אמה מימין כנגד הימין שבו הנצח והחסדים דביסוד, **וְאָמָה בְּסִטְרָא דָּא** ואמה משמאל כנגד ההוד והגבורות שביסוד, **וּפְלָגָא דִילֵיהּ,** וחצי כנגד היסוד שלה שאין בו חסדים אלא רק ה' גבורות ולכן הוא 'חצי' אמה [צ]. **וּבְגִין כֵּן ומשום כך נאמר אֲמָתִים וְחֲצֵי אַרְכּוֹ, אֲמָתִים מְתִרִין סְטָרִין** אמתים מן ב' צדדים שהם נצח והוד, **וּפְלָגָא דִילֵיהּ** וחצי שלה זה יסוד שלה הלוקח מן היסוד דז"א, **הָאִי בְּאַרְכָּא** עד כאן ביארנו המידות שבאורך.

אור הרשב"י

[צ] והטעם שנקראת חצי כ' הרמ"ק כי היא מדת העני מצה פרוסה, סוד הלבנה שאינה במילואה אלא בסוד המיעוט שהיא פלגא דנופא ועוד טעם כתב מהר"י שהוא חצי כנגד היסוד עצמו בלי עטרת היסוד.

הלימוד היומי

יהודה בן בלהה ומשפחתו

בְּפִתְיָא וְרוּמָא ברוחב והגובה שיעורם הוא, אִמָּה וְחֲצִי, וסוד שיעור זה הוא תָּד מִהֶהוּא סִטְרָא יִתִּיר דְקָא נָטִיל האמה שיש ברוחב ובגובה הם כנגד מה שלוקחת המלכות יותר כי בחו"ב שלה לא קבלה כי אם הארת החסדים ועתה לחג"ת נ"ה שלה היא לוקחת את עצמות הגבורות וכל גבורה שיעורה אמה (שער הפסוקים משפטים כה י), בְּגוּוּנָא דִימִינָא וְשִׁמְאָלָא והוא כעין מה שלקחה אמה מהנו"ה שבימין ובשמאל. וּפְלָגָא דִילֵיהּ וחצי האמה סוד שלה הוא כנגד היסוד ועטרת היסוד דמלכות שהם מתחברים עם ז"א בשעת היחוד דִּהָא לָא שְׂרִיא מְלָה, אֵלָא עַל מְלָה כי אין היסוד דז"א שורה אלא על יסוד המלכות וּבְגִין כֶּךָ פְּלָגָא בְּכָל חֲשַׁבְוֹן וְחֲשַׁבְוֹן ולכן היה חצי בכל חשבון וחשבון כנגד היסוד ועטרת היסוד דמלכות שכל אחד מהם חצי וביחד הם אחד, וּבְגִין כֶּךָ, אַרְוָנָא מְקַבְּלָא מְכַלָּא ולכן הארון שהוא כנגד יסוד המלכות היה מקבל מכל הנה"י דז"א, וְקִיּוּמָא בְּרִזָּא דְחֲשַׁבְוֹנָא דְכַלָּא ועומד במידותיו בסוד החשבון של הכל.

שיעור המידות של הארון והשולחן כשיעור אורך היריעות

וְהָא אוֹקְמוּהָ, עַל מָה אֵיהוּ מְחַפֵּיָא בְּדִהָבָא, לְגוֹ וְלִבְר וּכְבֵר ביארו למה הוא מצופה מזהב מבפנים ומבחוץ [אצ], וְהָא אֵיהוּ

אור הרשב"י

[אצ] כי הארון היה שלש ארונות אחד תוך השני האמצעי היה של עץ וגבוה תשע הפנימי של זהב וגבוה שמונה כדי שיכנס תוך האמצעי והחיצון של זהב וגבוה יותר מעשר כדי שיקיף את האמצעי ויהיה האמצעי בתוכו. (עי' בגמ' יומא עב:) ונמצא

הלימוד היומי

יהודה בן בלהה ומשפחתו

שִׁיעוּרָא לְמִיקָם בְּמִדְרוֹ קְדָמָהּ וזהו השיעור של המידות שלו הן כדי לעמוד במידות הראשונות שהן שיעורי אמה כעין היריעות, וְכֹלָא קָאִים בְּרִזָּא תְּדָא. והכל עומד בסוד אחד פִּתְוֹרָא פְּהַאי גְּוֹנָא וגם השלחן ששיעורו היה אמתים ארכו ואמה רחבו ואמה וחצי קומתו היה כעין זה דְּמִדְרִי בְּהֵוּא שִׁיעוּרָא קְדָמָהּ שהוא נמדד בשיעורי המדות הראשונות שהן בשיעורי האמה כעין היריעות.

כל מידות המשכן וכליו נמדדו במידת אמה מלבד החושן שהוא בז"א שנמדד בזרת

אַבְל אַבְל דַּע לך הַאי מְדִירוֹ דְאַרְוֵנָא, דְקִיִּמָּא בְּרִזָּא דְאוּרִיתָא, וּבְהֵוּא מְשַׁחְתָּא קְדָמָהּ דְקֶאֱמַר אַבָּא אלו המדות של הארון שעומדות בסוד התורה ובשיעורי האמה הראשונות כעין היריעות שביאר אבא היינו רבי שמעון, לִית בָּהּ לְמַעַבְד שִׁיעוּרָא יְתִיר אִין לְנו לַעֲשׂוֹת בּו שִׁיעוּר נּוֹסֵף יוֹתֵר עַל מַה שְׁכָתוּב בּו פְּמָה דְאִיהּ גְּלִי בְּרִזָּא לְחַבְיִמִי עֲלִיוֹנִין כְּמוֹ שֶׁהוּא גִילָה בְּסוּד לְחַכְמִים הָעֲלִיוֹנִים, לְמַנְדַּע בָּהּ רִזָּא דְחַכְמָתָא, לְאַבְחָנָא בֵּין טַב לְבִישׁ כְּדִי שִׁדְעוּ בְּהֵם אֵת סוּד הַחֲכֵמָה הָעֲלִיוֹנָה לְהַבְחִין בֵּין טוֹב לְרַע, בֵּין חַכְמָתָא עֲלָאָה, לְחַכְמָתָא

אור הרשב"י

שהוא עין מצופה מזהב מבפנים ומבחוץ, והאמצעי של עין בסוד התפארת והציפוי ואפשר שהציפוי מבפנים הוא בסוד הבינה מבחוץ הוא בסוד המלכות עצמה (רמ"ק).

הלימוד היומי

יהודה בן בלהה ומשפחתו